

KAASUS: MÕJUHINNANGU LÄBIVIIMINE

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 35 lg 1

Kui teatavat tüüpi isikuandmete töötlemise, eelkõige uut tehnoloogiat kasutava töötlemise tulemusena ning isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht, hindab vastutav töötleja enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele.

Mõjuhinnang peab hõlmama vähemalt järgmist:

Kavandatud isikuandmete töötlemise toimingute ja töötlemise eesmärkide, sealhulgas asjakohasel juhul vastutava töötleja õigustatud huvi süstemaatiline kirjeldus.

Isikuandmete töötlemise toimingute vajalikkuse ja proportsionaalsuse hindamine eesmärkide suhtes.

Andmesubjektide õigusi ja vabadusi puudutavate ohtude hinnang.

Ohtude käsitlemiseks kavandatud meetmed, sealhulgas tagatised, turvameetmed ja mehhanismid isikuandmete kaitse tagamiseks ja käesoleva määruse järgimise tõendamiseks, võttes arvesse andmesubjektide ja teiste asjaomaste isikute õigusi ja õigustatud huve.

Kannustatud automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi edust on Ministeerium M otsustanud välja töötada ka tsentraliseeritud geneetilisi andmeid koondava andmekogu **AGIS**.

M-ile teadaolevalt on Tartu Ülikooli Eesti geenivaramu loodud riiklikus biopangas juba ligi 20% Eesti täisealise elanikkonna andmed. Seni reguleerib andmekogu inimgeeniuuringute seadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/113032019064?leiaKehtiv>). Samuti on Registrate ja Infosüsteemide Keskuse ja Eesti Kohtueksperitiisi Instituudi hallatavas riiklikus DNA-registris hulgaliselt vajalikke andmeid. Seda andmekogu reguleerib riikliku DNA-registri asutamine ja registri pidamise põhimäärus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/116022016013?leiaKehtiv>).

Töörühma ajurünnaku käigus pakutakse, et AGIS andmeid saaks kasutada nii tervishoiusüsteemi efektiivsemaks muutmiseks (personaalmeditsiin, tervishoiuasutuste ja -teenuste planeerimine, rahvatervise üldine edendamine) kui ka kriminaalmenetluste raames (kahtlustatavate ja ohvrite tuvastamine).

Küsimused:

1. Valige üks eesmärk AGIS-e kasutamiseks (pigem kitsas, võib olla ka üksik toiming).
2. Kas sellel eesmärgil AGIS-e loomiseks ja kasutamiseks on vaja koostada mõjuhinnang? Miks?
3. Kirjeldage kavandatud toimingut ja selle eesmärki.
4. Analüüsige, kas kirjeldatud eesmärgil isikuandmete töötlemine on vajalik ja proportsionaalne.
5. Mis on võimalikud ohud? Kuidas nende ohtude realiseerumise riski maandada?